

Eens of oneens?

Handleiding Nederlands Havo/vwo

Werkvorm: Discussie

Doelen:

- De leerlingen leveren een actieve bijdrage aan een groepsdiscussie.
- De leerlingen gebruiken tijdens de discussie hun kennis over zwerfafval.
- De leerlingen gebruiken tijdens de discussie verschillende soorten argumenten.
- De leerlingen houden zich tijdens de discussie aan de afgesproken gespreksregels.

Aansluiting overige vakken:

Introductie zwerfafval: zorg dat de leerlingen (delen van) de introductieles hebben gedaan.

Tijd: 50 minuten

Benodigheden:

Geen, er is geen werkblad bij deze opdracht.

LESBESCHRIJVING

Introductie (10-20 minuten)

In deze les discussiëren de leerlingen over stellingen rondom zwerfafval. Bespreek de kenmerken en regels van een discussie. Bij een discussie probeer je elkaar te overtuigen, het doel is om consensus te bereiken, tijdens een discussie kun je je mening veranderen. Regels zijn bijvoorbeeld: elkaar uit laten praten, elke bijdrage serieus nemen, luisteren naar elkaars argumenten, niet steeds dezelfde argumenten herhalen enzovoort.

Kern (30-50 minuten)

Voer een discussie over een of meer van de volgende stellingen:

- Rommel op straat gooien vind ik geen probleem, daar is de vuilnisophaaldienst van de gemeente toch voor?
- Iedereen moet mensen erop aanspreken als ze zwerfafval op de grond gooien.
- Ballonnenwedstrijden en ballonnen bij evenementen/herdenkingen moeten verboden worden.
- Op school moet er statiegeld komen op de blikjes en flesjes uit de automaten.
- Winkeliers zijn verplicht om het gebied 25 meter rondom hun winkel schoon te houden maar ik vind dat dat 100 meter zou moeten zijn.
- Als je afval op de grond gooit, moet je een geldboete krijgen.

Kies uit de volgende discussievormen:

Actief discussiëren

Het lokaal is verdeeld in twee kanten: eens of oneens. De leerlingen lezen de stelling en kiezen vervolgens een kant van het lokaal en lichten hun keuze toe. Laat leerlingen uit verschillende kanten op elkaar reageren om zo een discussie op te wekken.

Spreektijd in groepen

Verdeel de klas in groepen van maximaal 4 leerlingen. Elk groepje discussieert 5 minuten over de stelling en probeert tot een groepsmening te komen. In de volgende ronde krijgt elk groepje 1 minuut de tijd om hun mening toe te lichten. Daarna volgt er een open discussie waarbij groepen op elkaar kunnen reageren.

Brillen

Verdeel de groep in kleine groepjes en laat ze de stelling door verschillende brillen bekijken. Op deze manier bekijken de leerlingen de stelling vanuit een ander perspectief en personen. Mogelijke brillen zijn: de leerling, de docent, de directie, de ouders, de gemeente, de regering, vuilnisbedrijven of afvalscheidingsbedrijven.

- Benoem kort de verschillende brillen en verdeel deze over de verschillende groepjes.
- Toon de stelling en laat de leerlingen in groepen kort overleggen voor enkele minuten.
- Geef elk groepje 1 minuut de tijd om de visie van hun groep (en dus de verschillende perspectieven) toe te lichten.
- Start vervolgens de discussie door verschillende groepen op elkaar te laten reageren.

Lucifergesprek

Geef elke leerling 3 lucifers (of een ander voorwerp). Spreek met de leerlingen af dat ze 3 spreekmogelijkheden hebben. Elke keer als ze iets willen zeggen steken ze een lucifer in de lucht. Ze mogen dan reageren op een ander en leveren vervolgens de lucifer in. Deze vorm van discussiëren legt de nadruk op het zuinig omgaan met spreekmogelijkheden.

TIPS

- Bepaal zelf hoeveel tijd je aan een stelling besteedt. Merk je dat de betrokkenheid bij een stelling daalt, sluit de discussie dan en ga door naar de volgende stelling.
- Het is niet noodzakelijk dat iedereen een eindmening vormt maar wel dat iedereen het dilemma herkent en kan benoemen.
- Gebruik wanneer je dat gewend bent digitale discussietools zoals [Socrative](#) en [Kahoot](#).

Afsluiting (10-20 minuten)

Rond de les af door de ervaringen te bespreken. Wat vonden de leerlingen verrassend, goed of juist een verbeterpunt? Wat hebben ze geleerd van deze les? Zijn er leerlingen die tijdens de discussie hun mening hebben herzien?